

Opdracht

Innovatiewerkplaats EnTranCe

Titel opdracht

Iedereen mee in de energietransitie

Opdrachtgever

Sarah Elbert & Wiebo Lamain

Opdrachtomschrijving

Binnen de samenleving zijn er enkele specifieke groepen die achter dreigen te lopen in de energietransitie. Duurzaam gedrag staat niet bovenaan het prioriteitenlijstje van deze groepen. Eén van deze groepen zijn mensen met een lagere sociaal-economische status (gedefinieerd met inkomen, opleiding of andere indicatoren). De opdracht is gericht op het inventariseren van wensen en mogelijkheden van mensen met een lagere SES met betrekking tot duurzaam gedrag in het algemeen en duurzaam energiegedrag in het bijzonder. Welke wensen hebben ze? Wat vinden ze belangrijk? Welke mogelijkheden hebben ze om duurzamer te leven? In hoeverre denken ze dat ze zelf aan verduurzaming kunnen bijdragen? Welke drempels komen ze tegen?

De inventarisatie is bedoeld om in beeld te krijgen hoe deze doelgroep ook kan participeren in de transitie. Dat begint bij hen de juiste vragen te stellen en door aan te sluiten bij hun leefwereld. Van daaruit zal dan de volgende stap gemaakt moeten worden naar het ontwerpen van een aanpak om die participatie ook daadwerkelijk te realiseren. Hoe dat eruit zal gaan zien is vooraf niet te zeggen, dat is volledig afhankelijk van het beeld dat in de eerste stap ontstaat.

Het onderzoek zal bestaan uit een literatuurstudie (naar relevante kenmerken van de doelgroep en aspecten daarvan die van belang zijn voor beïnvloeding van gedrag). Vervolgens zal er veldonderzoek worden gedaan met behulp van interviews met mensen uit de doelgroep en wellicht ook met behulp van vragenlijst of observaties. De te ontwikkelen aanpak (dat kan ook heel 'klein' zijn, bijvoorbeeld de toepassing van één methode) zal indien mogelijk vervolgens in de vorm van een pilot worden geïmplementeerd, waarbij het wenselijk is om ook de energiedata van de deelnemers te verzamelen (binnen Energysense) en in de analyse mee te nemen.

Energysense is een onderzoeksprogramma van de Hanzehogeschool Groningen over het energiegebruik van huishoudens. Het is een langlopend programma voor onderzoek en innovatie op het gebied van de energietransitie waarmee de verduurzaming van huishoudens wordt gefaciliteerd. We verzamelen gegevens over energiegebruik, maar ook aanvullend worden er vragenlijsten afgenomen om deze gegevens te kunnen interpreteren. We verzamelen deze gegevens omdat we veranderingen in houding, gedrag en energiegebruik van mensen onderzoeken en op die manier nieuwe oplossingen om de energietransitie te versnellen en de samenleving duurzamer te maken, proberen te vinden.

Opdracht

Innovatiewerkplaats EnTranCe

Probleemstelling

Er zijn ingrijpende en blijvende veranderingen nodig om de klimaatcrisis op te lossen en een duurzame samenleving vorm te geven. Een belangrijke basis voor ons is dat voor 99% van de mensen geldt dat een sociale en duurzame wereld een fijne wereld is. De grote gedragsveranderingen die nodig zijn, vragen om een efficiënte werkwijze waarbij draagvlak essentieel is en waarbij we optimaal aansluiten bij de belangrijke kenmerken die het gedrag beïnvloeden. De sociale omgeving van mensen is zo'n belangrijk kenmerk, mensen zijn sociale wezens. We richten ons daarom op een bewuste verandering van energiegedrag van mensen in betekenisvolle groepen.

Binnen Energysense voeren we verschillende projecten uit die in een aantal categorieën kunnen worden onderverdeeld. Een van die categorieën is gericht op mensen met een lage sociaal economische status. Mensen met een lage opleiding, met een laag inkomen, in achterstandswijken, kortom met problemen op meerdere leefgebieden. Deze doelgroep is onder-gerepresenteerd bij de energietransitie. Zelf zijn ze vaak niet in staat om hun energiegedrag te veranderen, ook al kan dat een belangrijke besparing van vaste lasten betekenen. Vanuit de overheid en specifieke duurzaamheidsprojecten wordt deze groep meestal niet benaderd, vanuit de gedachte dat ze toch niet willen en kunnen deelnemen aan verduurzamingsprojecten.

Het resultaat is dat een potentieel aan mogelijke verduurzaming blijft liggen en dat de participatie van de lage SES doelgroep nog verder achterblijft, omdat ze ook op het relatief nieuwe terrein van de energietransitie, niet meedoen. Energiearmoede is een van de gevolgen.

Zowel vanuit het perspectief van de mensen met een lagere SES, als vanuit het doel om de energietransitie te versnellen en duurzaamheid te stimuleren, is het van groot belang om de lage SES doelgroep aan te laten sluiten bij de transitie op het gebied van energie en duurzaamheid. De vraag is echter op welke wijze dat kan worden gerealiseerd. De huidige werkwijzes met betrekking tot de participatie in duurzaamheid sluiten niet aan bij deze doelgroep.

Wat vragen wij van studenten?

- *Flexibele werkhouding*
- *Enthousiasme*
- *Leergierigheid*
- *Initiatief*
- *Analytisch vermogen*
- *Affiniteit met de doelgroep*

Geschikt voor studenten van de opleiding(en)

SASS; Toegepaste Psychologie en Social Work

Soort opdracht

Opdracht

Innovatiewerkplaats EnTranCe

Afstudeeropdracht voor 1 á 2 studenten

Periode

Semester 2, februari - juli 2022

Wat zijn we en waar vind je ons?

De Innovatiewerkplaats EnTranCe is de plek waar je als student met docenten, onderzoekers, bedrijfsleven, overheden en/of maatschappelijke organisaties samenwerkt aan complexe vraagstukken. Dit doen wij op de volgende locaties:

- Locatie Proeftuin, Zernikelaan 17
- Locatie Energy Academy Europe, Nijenborgh 6.

Wat bieden we?

- Interessante, actuele en multidisciplinaire onderzoeksopdrachten op het gebied van energietransitie.
- Ruimte voor samenwerking met lectoren, onderzoekers, docenten en het werkveld.
- Begeleiding binnen de innovatiewerkplaats door themacoördinatoren, projectleiders of experts.

Ben je geïnteresseerd?

Neem dan contact op met:

Jacqueline Joosse, Coördinator Innovatiewerkplaats EnTranCe.

T: (050) 595 4708

E: iwpentrance@org.hanze.nl